

**PLEC DE CRITERIS D'INTERVENCIÓ PER ELS SERVEIS RELATIUS A LA REDACCIÓ DEL
PLA DIRECTOR DEL MONESTIR DE PEDRALBES, AL DISTRICTE DE LES CORTS DE
BARCELONA.**

PR.2021.0313

Gener 2022

ÍNDIX.....	1
1. INTRODUCCIÓ.....	2
2. OBJECTE DE L'ACTUACIÓ.....	2
3. ENTORN URBÀ	2
3.1. Emplaçament	2
3.2. Situació. El barri de Pedralbes.....	2
3.3. Planejament	4
4. DESCRIPCIÓ DE L'EQUIPAMENT. MONESTIR DE PEDRALBES	7
4.1. Evolució històrica.....	7
4.2. Projectes, informes i estudis previs.....	9
4.3. Estat actual.....	12
4.4. Documentació gràfica	15
5. CRITERIS D'INTERVENCIÓ.....	19
5.1. Àmbit d'actuació	19
5.2. Treballs a realitzar	19
5.3. Criteris patrimonials.....	24
5.4. Altres consideracions	24
6. RESUM DE LES CARACTERÍSTIQUES DE L'ACTUACIÓ	24
7. OBJECTE DE LA LICITACIÓ	24
8. ASPECTES A TENIR EN COMPTE A LA REDACCIÓ DEL PROJECTE	25
9. REPORTATGE FOTOGRÀFIC	26

1. INTRODUCCIÓ

Els projectes que promou l'Ajuntament de Barcelona s'han de fonamentar en l'excel·lència del disseny i l'optimització dels recursos econòmics, energètics i materials.

L'excel·lència en el disseny arquitectònic és un paràmetre difícilment quantificable, però l'Ajuntament de Barcelona vetllarà perquè tots els projectes de la ciutat, excepte en determinades situacions en que es requereixin actuacions més singulars, es facin dins un marc en el que es prioritzi a les persones, i s'atenguin a valors com: la durabilitat des de la idoneïtat en el manteniment; les solucions constructives racionals i senzilles; la integració amb l'entorn; l'optimització de recursos energètics per assolir, quan sigui viable, un grau desitjable d'autosuficiència; l'adaptabilitat i flexibilitat a possibles canvis; i la incorporació de sistemes tecnològics i de comunicació quan sigui convenient.

2. OBJECTE DE L'ACTUACIÓ

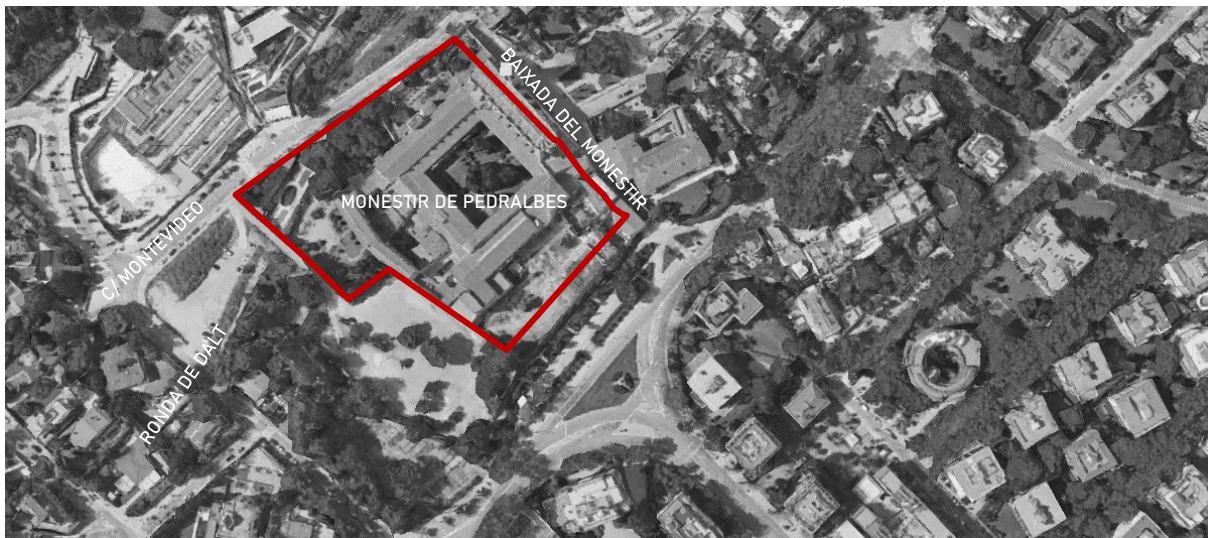
L'objecte d'aquesta actuació és la **"REDACCIÓ DEL PLA DIRECTOR DEL MONESTIR DE PEDRALBES, AL DISTRICTE DE LES CORTS, BARCELONA"**

Els treballs consistiran en la redacció d'un Pla director del Monestir de Pedralbes per tal d'obtenir un document únic que reculli tant les intervencions arquitectòniques i històriques executades al Monestir al llarg dels anys com marcar les pautes generals a futur fixant les condicions, criteris i procediments a partir dels quals es puguin desenvolupar projectes, intervencions i manteniment tant en el mateix monument com en els entorns d'aquest.

3. ENTORN URBÀ

3.1. Emplaçament

L'àmbit d'actuació és el Monestir de Pedralbes i els seus entorns, està situat a la Baixada del Monestir, 14, al barri de Pedralbes, del districte de Les Corts de Barcelona.

3.2. Situació. El barri de Pedralbes

Històricament el monestir de Pedralbes ha estat lligat tant al districte de Les Corts, com al de Sarrià i la ciutat de Barcelona, en aquest darrer cas, a través de la protecció que el Consell de Cent barceloní exercia sobre el cenobi.

El monestir es va edificar sobre les terrenys del mas Pedralbes que rebia el seu nom del topònim Petras Albas, pedres blanques, que ja apareix documentat l'any 986, al peu de la muntanya de Sant Pere Màrtir. El topònim feia referència al color clar de la roca d'aquella zona.

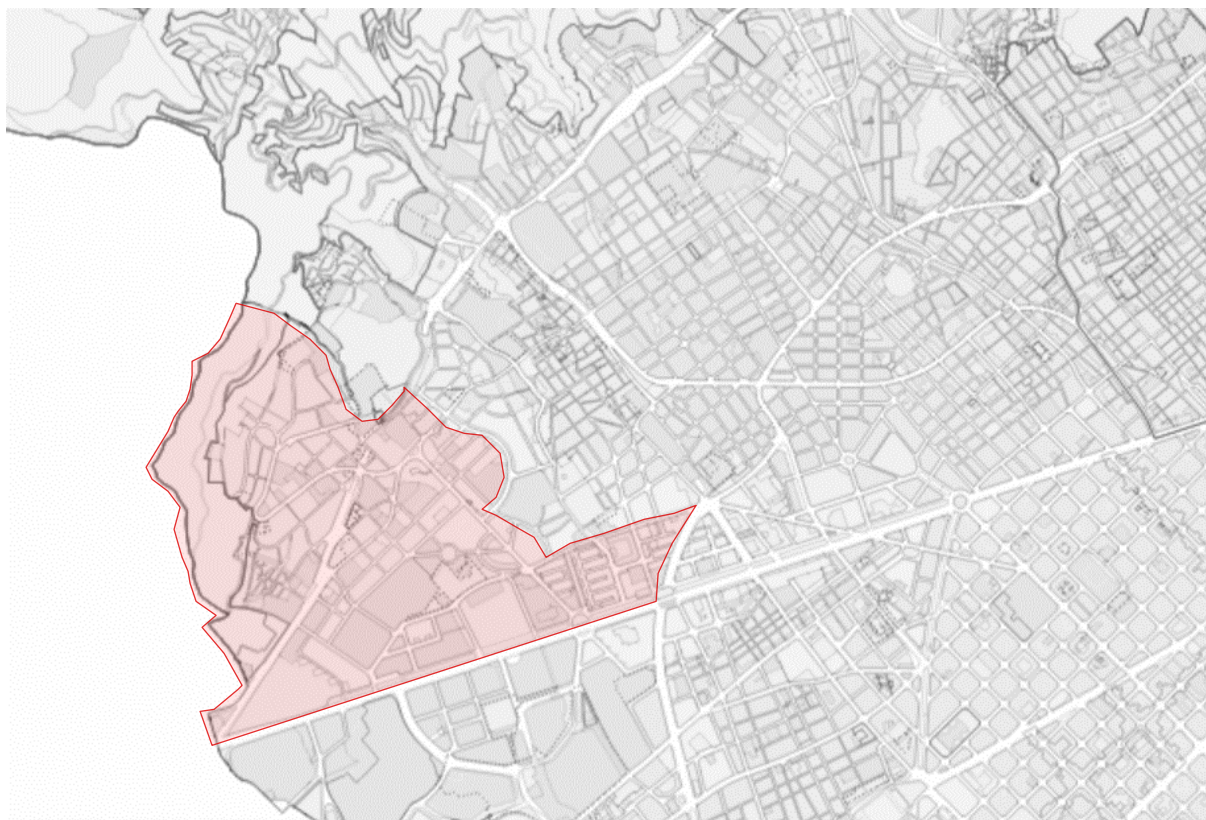
A principi del segle XIV, el gener del 1326, el mas Pedralbes va ser adquirit per la reina Elisenda de Montcada en dues transaccions, la primera al propietari, el noble Bernat de Sarrià, i la segona, a qui n'ostentava el domini útil, Elisenda, vídua d'Arnau de Pedralbes, i al seu fill Bernat. En aquest moment, la reina ja disposava del permís papal per a la construcció del monestir. El 26 de març d'aquest mateix any, es va col·locar la primera pedra del conjunt a la capçalera de l'església i el 3 de maig de l'any següent, 1327, s'inaugurava el monestir amb la presència dels monarques i tota la noblesa, i entraven les primeres religioses a la clausura. Només una part del monestir estava acabat i en els anys següents s'anirien aixecant la resta de construccions fins a completar el conjunt.

Pel que fa pròpiament al districte de les Corts, dins el qual es troba actualment el Monestir, aquest té l'origen en l'antic poble del mateix nom, situat a la part occidental del pla de Barcelona, una zona rural amb terra fèrtil que ocupava aproximadament el territori entre la riera de Magòria i la riera Blanca.

La delimitació del districte actual es correspon força amb la dels terrenys francs que es van instaurar en temps medievals, aleshores regits directament pel comte rei per afavorir-ne el desenvolupament.

El **barri de Pedralbes** és un dels tres barris que conformen el districte de Les Corts de la Ciutat de Barcelona, juntament amb Les Corts i la Maternitat i Sant Ramón.

Pedralbes és, avui, la zona residencial de més alt nivell adquisitiu de Barcelona, amb grans mansions —antigues i noves— envoltades de jardins, com a l'entorn de l'avinguda de Pearson i del parc de l'Oreneta, o blocs aïllats, com als entorns de l'avinguda de Pedralbes i de la carretera d'Esplugues.

3.3. Planejament

L'emplaçament de l'actuació es divideix en 3 àmbits segons plànol adjunt. Àmbit **verd** correspon a l'Edifici inclòs al catàleg de Patrimoni, l'Àmbit **blau** correspon a l'entorn A del Monestir aprovat per la Generalitat i l'àmbit **vermell** correspon a l'àmbit del pla Director (Monestir i entorns).

El planejament vigent que regula els sòls de referència per en l'àmbit **verd** del Monestir és el següent:

- **PLA GENERAL METROPOLITÀ DE BARCELONA** (en endavant PGM), aprovat definitivament el 14 de juliol de 1976 per la Comissió Provincial d'Urbanisme, en la versió del Text refós de la modificació de determinats articles de les Normes Urbanístiques del PGM, aprovats definitivament per Resolució del Conseller de Política Territorial i Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya de data 8 d'agost de 1988 i les seves modificacions successives,
- **MODIFICACIÓ PUNTUAL DEL PGM PER A L'ORDENACIÓ VIÀRIA DEL SECTOR PEDRALBES I L'ENTORN DEL PARC DE L'ORENETA** (en endavant MPGM Parc Oreneta), aprovada definitivament per la Subcomissió d'Urbanisme del municipi de Barcelona el 9 de febrer de 2004.

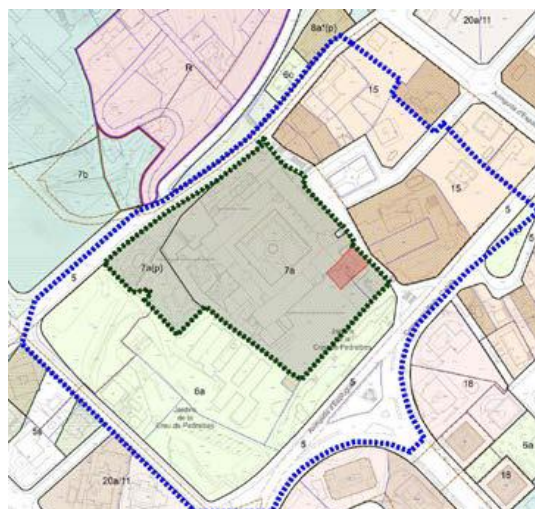
Per la seva destinació en l'ordenació del territori, els sòls del Monestir de Pedralbes formen part dels sistemes general d'equipaments comunitaris provinents d'una ordenació anterior segons l'establert a l'article 60 de les Normes Urbanístiques del PGM, que representa al plànol 16 de la sèrie b-3 a escala 1:10.000 i el full VIII-48 de la sèrie de plànols b-2 a escala 1:5.000 del PGM.

En aquest sentit, el planejament qualifica els sòls del Monestir de Pedralbes d'**Equipaments comunitaris i dotacions actuals (clau 7a)**, quedant afectat al mateix tipus d'equipament

existent segons la classificació donada en l'article 212 de les Normes Urbanístiques del PGM, tal i com determina l'article 213, classificant-los amb el tipus d'equipaments culturals i religiosos.

L'article 217 de les Normes determina que l'edificació s'ha d'ajustar a les necessitats funcionals de l'equipament, al paisatge i a les condicions ambientals, que haurà de respectar, i a la integració al sector on s'ubica regint-se pel tipus d'ordenació de la zona on se situa l'equipament, o si s'escau, de la zona contigua, i s'han de respectar les condicions d'edificació vigents.

Així doncs, la qualificació d'equipaments comunitaris i dotacions atorgada pel PGM permet conservar l'edificació existent, per la qual cosa s'ha d'adaptar el seu programa a les possibilitats funcionals de l'immoble, o bé concretar l'actuació mitjançant la corresponent figura de planejament adient.

L'any 1931, el Monestir va rebre el primer decret estatal que el catalogava com a BCIN-Monument Històric: número de registre 43-MH-EN, Registre estatal. R-I-51-0431 (Decret 03/06/1931, Gaceta de Madrid de 04/06/01931).

Posteriorment va ser inclòs en el Decret de protecció de Castells i monuments d'arquitectura militar de Catalunya, sota l'epígraf d'Edificis religiosos fortificats: Decret del 22/04/1949 del Ministerio de Educación Nacional, sobre protecció de castells espanyols (BOE 05/05/1949)

El Monestir de Santa Maria de Pedralbes es va incorporar al *Catàleg del Patrimoni Arquitectònic, històric-artístic de la ciutat de Barcelona* que es va aprovar definitivament pel Consell Metropolità en sessió de 18 de gener de 1979, quedant regulat per la seva Ordenança sobre protecció del Patrimoni Arquitectònic Històric-Artístic de la Ciutat de Barcelona, que completava la generalitat de les Normes Urbanístiques del PGM i les seves ordenances metropolitanes al respecte a la protecció dels valors artístics, històrics, arqueològics, típics i tradicionals, conjunts històrics-artístics i elements naturals i paisatgístics.

En aplicació de la legislació urbanística, la Llei del sòl i la Llei 9/1993, de 30 de setembre, del Patrimoni Cultural Català aprovada pel Ple del Parlament, en data 21 de juliol de 2000 el Plenari del Consell Municipal va aprovar definitivament el **PLA ESPECIAL DE PROTECCIÓ DEL PATRIMONI ARQUITECTÒNIC DE LA CIUTAT DE BARCELONA, EN L'ÀMBIT DEL DISTRICTE DE LES CORTS** (en endavant PE Protecció), substituint l'Ordenança sobre protecció del Patrimoni Arquitectònic Històric-Artístic del Catàleg i regulant la conservació, millora, restauració, protecció i defensa dels valors artístics, històrics, arqueològics típics i tradicionals del patrimoni arquitectònic de la ciutat de Barcelona i dels seus elements urbans i naturals d'interès.

El Monestir de Pedralbes forma part dels béns mobles del Catàleg del Patrimoni Cultural Català que el PE PATRIMONI classifica amb el **Nivell A (bé cultural d'interès nacional)**, exigint la seva conservació i impedit el seu enderroc, tal i com estableix l'article 35.2 de les seves Normes Urbanístiques. En aquest sentit, la fitxa del Catàleg estableix les condicions d'intervenció que s'han de tenir en compte en qualsevol actuació:

Reial Monestir de Santa Maria de Pedralbes (identificador 2076):

- Delimitació d'entorn fixada per la resolució 12 de setembre de 1994, per la que s'incorpora l'expedient per la delimitació de l'entorn de protecció del monestir de Pedralbes (DOGC Núm. 1954, de 30 de setembre de 1994).

- Manteniment integral així com del mur de tanca i de les portes a ambdós costats de la baixada del Monestir
- Es permeten obres de restauració, conservació així com totes aquelles que signifiquin una recerca arqueològica i/o històrica
- Qualsevol intervenció requerirà la realització d'una memòria d'investigació i recerca històrica que justifiqui i documenti les parts originals, defineixi les modificacions posteriors i la seva integració a la proposta sol·licitada.
- S'haurà de garantir la conservació de la Nolina que està inclosa en el catàleg d'arbres d'interès local.

La delimitació de l'esmentat entorn de protecció s'ha realitzat amb la finalitat específica de permetre la correcta visualització del monument des del seu entorn immediat i des de les vies públiques que li donen accés i per tal de mantenir l'actual equilibri amb els espais i edificis que el rodegen. Amb aquest criteri, emmarquen el Monestir de Pedralbes connectant-lo amb la trama urbana i facilitant l'accés al monument, així com les finques que, pels carrers col·lidants i per motius d'interès social que es deriva de la necessària conservació de les tipologies constructives, textures, proporcions i materials, permetin una visualització del bé des dels espais accessibles plenament respectuosa dels components sentimentals del lloc i dels ambients que donen suport al monument.

Per tant, el Monestir de Pedralbes disposa de l'Entorn **A de protecció** del Reial Monestir de Santa Maria de Pedralbes i que estableix les següents condicions d'intervenció:

Conjunt de l'entorn A del Reial Monestir de Santa Maria de Pedralbes (identificador 3403):

- L'entorn del Monestir de Santa Maria de Pedralbes va ser publicat al DOGC núm. 2140, d'11 de desembre de 1995 (Resolució de 23 de novembre de 1995), pel qual es dona publicitat a l'Acord de Govern.
- Qualsevol actuació que es porti a terme als edificis que constitueixen el conjunt, encara que no tinguin protecció urbanística individual, requeriran un estudi detallat, d'acord amb la legislació vigent, controlat pels serveis tècnics de l'Ajuntament per tal d'avaluar si la proposta és adient al seu nivell de protecció. En el cas que afecti la muralla, haurà d'ésser autoritzada per l'administració competent.

Als efectes de la *Llei de Patrimoni Català*, el Monestir de Pedralbes té la consideració de monument històric i qualsevol intervenció que es pretengui realitzar ha d'ésser autoritzada pel Departament de Cultura previ a la concessió de la llicència municipal i els projectes d'intervenció hauran d'incloure un informe sobre els valors històrics, artístics i arqueològics i sobre l'estat actual del bé immoble d'interès nacional i també d'avaluació de l'impacte de la intervenció que es proposi, tal i com estableix l'article 34 de l'esmentada Llei.

D'acord l'establert per l'article 35 de la *Llei de Patrimoni Català*, qualsevol intervenció en un monument històric ha de respectar els criteris següents:

1. La conservació, la recuperació, la restauració, la millora i la utilització del bé han de respectar els valors que van motivar la declaració, sens perjudici que pugui ésser autoritzat l'ús d'elements, tècniques i materials contemporanis per a la millor adaptació del bé al seu ús i per a valorar determinats elements o èpoques.
2. S'ha de permetre l'estudi científic de les característiques arquitectòniques, històriques i arqueològiques del bé.
3. S'han de conservar les característiques tipològiques d'ordenació espacial, volumètriques i morfològiques més remarcables del bé.
4. És prohibit de reconstruir totalment o parcialment el bé, excepte en els casos en què s'utilitzin parts originals, i de fer-hi addicions mimètiques que en falsegin l'autenticitat històrica.

5. És prohibit d'eliminar parts del bé, excepte en el cas que comportin la degradació del bé o que l'eliminació en permeti una millor interpretació històrica. En aquests casos, cal documentar les parts que hagin d'ésser eliminades.
6. És prohibit de col·locar publicitat, cables, antenes i conduccions aparents en les façanes i cobertes del bé i de bastir instal·lacions de serveis públics o privats que n'alterin greument la contemplació

Així mateix, l'article 43 de la *Llei de Patrimoni Català* determina que qualsevol modificació, reparació, restauració o actuació d'altre tipus sobre béns mobles d'interès nacional ha d'ésser aprovada prèviament pel Departament de Cultura. Pel cas que es vulgui canviar l'ús, l'article 36 d'aquesta Llei també determina que s'haurà d'autoritzar pel mateix Departament de Cultura, amb informe de l'Ajuntament i previ a la concessió de la llicència municipal corresponent, tot requerint del corresponent pla especial integral si s'alteren globalment els usos o bé es modifica el volum que no estigui expressament previst en la fitxa del Catàleg, tal i com estableix l'article 23 del PE PATRIMONI.

En qualsevol cas, serà preceptiu l'informe de la Direcció d'Arquitectura Urbana i Patrimoni competent en matèria de protecció del patrimoni, atès que té atribuïda la competència en el control de l'edificació per trobar-se l'actuació dins del "Conjunt de l'Entorn A del Reial Monestir de Santa Maria de Pedralbes", així com a l'autorització de les intervencions per la Comissió Territorial del Patrimoni Cultural de la Ciutat de Barcelona.

Per últim, la MPGM PARC DE L'ORENETA proposa l'ajust de sistemes urbanístics del seu àmbit d'actuació, tot afectant la cantonada de ponent del conjunt del Monestir de Pedralbes, requalificant-la d'Equipaments comunitaris de nova creació protegit (clau 7a(p)) atenent a la proposta de protecció de béns patrimonials de sistemes urbanístics del PE PATRIMONI.

4. DESCRIPCIÓ DE L'EQUIPAMENT. MONESTIR DE PEDRALBES

4.1. Evolució històrica

Amb la intenció de bastir-hi un monestir sota la invocació de Santa Maria, la reina Elisenda de Montcada va adquirir l'antic Mas Pedralbes. Als dos mesos de posseir les terres i el mas, s'endegaven les obres de construcció del Reial Monestir, i segons demostren excavacions realitzades a principi dels anys 1970 abans de la construcció del nou edifici conventual, les parets de l'edifici estan assentades sobre un mur, els fonaments del qual estan entre 2,50 i 3,00 metres de profunditat, fet que condueix a pensar que aquell mur corresponia a l'antic mas Pedralbes.

El temple, de nau única, constitueix un espai homogeni amb absis radial i capelles laterals entre contraforts i en consonància amb els trams de la volta de creueria. L'exterior, de volums austers, es correspon amb les formes internes, revelant una seqüència de contraforts per sobre de les capelles, així com el campanar de planta octogonal que flanqueja la porta d'accés a l'església. Aquesta consta d'una única nau, amb set tram de voltes quatripartites i un absis heptagonal.

El monestir constitueix un dels conjunts prototípics de l'arquitectura gòtica catalana, entre les dependències del qual cal esmentar també el vast claustre, de tres pisos d'alt i una longitud de 40 metres, amb arcs apuntats sobre estilitzades columnes i un pou renaixentista, i la petita capella de Sant Miquel, que conté les conegudes pintures murals atribuïdes a Ferrer Bassa i encarregades per la segona abadessa del Monestir, Francesca çà Portella. Aquesta capella juntament amb el sepulcre de la reina, el dormitori, el refetor, la infermeria, l'abadia i la sala capitular, certifiquen la importància del conjunt dins el gòtic català.

Al nord del monestir hi ha el conegut "Jardí de Lourdes" on es conserva la gruta de la Mare de Déu de Lourdes, obra de l'arquitecte Joan Martorell i Montells, on la imitació de gruta conduí l'arquitecte a utilitzar elements rocosos tan característics de l'època. A la part de la muralla, just a l'extrem de ponent, es conserva la porta d'accés al palau i dependències dels cortesans que féu construir i on visqué la reina Elisenda, que ocupaven part de l'esmentat bosc.

Gràcies a un plànol de final del segle XVIII inicis del s. XVIII, s'ha pogut conèixer el que havia estat territorialment el Monestir pel perímetre de les seves muralles, així com tots aquells edificis i altres elements que formaven part de les dependències que eren dins del recinte emmurallat: casetes i horts dels sis capellans, el "Conventet" o residència dels frares, el forn desaparegut i els parladors, que avui són les cases de la Comunitat de Clarisses amb façana a la baixada del Monestir.

L'esmentat "Conventet" va ser construït l'any 1329 té un petit claustre reformat l'any 1919 per l'arquitecte Enric Sagnier, incorpora elements romànics procedents de la desapareguda església de Santa Maria de Besalú, molt visibles a l'exterior.

El Monestir havia tingut dos espais destinats a horts dels quals un es conserva, es tracta de l'hort existent des del segle XIV i que es troba al costat de la tanca de la muralla del carrer del Bisbe Català, i l'altre a la banda sud-oest en els terrenys ocupats pel parvulari de l'Escola Betània-Patmos, d'acord amb els pactes signats entre la Comunitat de les Clarisses i l'Ajuntament pel qual se cedia el terreny a canvi de la construcció d'un nou dormitori per a les monges.

De les casetes i els horts que havien estat dels capellans i del personal al servei del Monestir, es mantenen l'espai que havien ocupat i que avui correspon a les cases del carrer de Montevideo, número 18 al 24, a la baixada del Monestir número 10 al 12, i a la plaça del Monestir del número 4 al 7.

Com ja s'ha dit, l'any 1931, l'Estat va declarar el monestir com a Monument Històric Artístic, fent-se càrrec la Generalitat de Catalunya durant la guerra civil. En aquest context bèl·lic, l'any 1938, va ser la seu de l'Arxiu Històric Nacional de Catalunya i s'hi va reunir nombrosos fons d'arxius d'institucions religioses (arxius conventuals, parroquials, catedralicis), arxius particulars, patrimonials i administratius.

Un cop acabada la guerra, l'any 1939, la Comunitat de Clarisses va retornar al monestir un cop buidat l'edifici del patrimoni arxivístic que havia custodiat.

L'any 1946 l'anomenat museu de "Les Claraboies" es va traslladar a la "Sala Capitular". A partir del 1949 el monestir es va començar a obrir al públic dos diumenges al mes, permetent-se la visita a la Sala Capitular i la "Cel·la de Sant Miquel".

Arran del Congrés Eucarístic que es va celebrar a Barcelona l'any 1952, es va passar a obrir cada diumenge. En aquest període, les visites s'havien de compaginar amb la vida de clausura de la comunitat al mateix indret.

Després de diverses gestions, atenent a la protecció que històricament havia prestat el Consell de Cent barceloní al monestir, el 29 de novembre de 1972, la Comunitat de Clarisses del Monestir de Santa Maria de Pedralbes i l'Ajuntament de Barcelona van signar uns Pactes, reprenent la idea ja plantejada per la Generalitat Republicana els anys 30 del segle XX de crear un museu d'art gòtic al monestir. Aquests pactes es van ampliar posteriorment en un annex signat el 24 de juliol de 1990

El 25 de setembre de l'any 1983, un cop finalitzades les obres del nou convent, l'edifici històric del monestir de Pedralbes es va obrir al públic de forma diària com a museu amb el nom de "Museu-Monestir de Pedralbes".

En aquest moment, ja s'havia establert un nou Pla de Museus de la ciutat de Barcelona, que preveia el manteniment al Palau Nacional de Montjuïc del Museu Nacional d'Art de Catalunya per tant, el Museu-Monestir de Pedralbes es va definir com un museu ambiental amb l'objectiu de recrear la vida de la comunitat i posar èmfasi en el valor historicoartístic de l'edifici i el patrimoni que conservava, podent acollir d'altres obres afins propietat de la ciutat, sense desvirtuant-ne el seu caràcter.

L'any 1993 es va obrir al públic la Col·lecció de pintura Thyssen-Bornemisza a l'antic "Dormidor" de les monges i a l'anomenada "Sala de la reina". El conveni entre la Fundació Thyssen-Bornemisza i l'Ajuntament de Barcelona finalitzà el mes de maig de l'any 2003. El setembre de l'any següent, la col·lecció Thyssen-Bornemisza va ser traslladada al Museu Nacional d'Art de Catalunya després de la remodelació i obertura total d'aquest Museu.

El gener de 1999 el Museu-Monestir de Pedralbes va passar a constituir una de les seus del Museu d'Història de la Ciutat de Barcelona, seguint l'acord pres per l'Institut Municipal de Cultural de desembre de l'any anterior que preveia la compactació de diversos museus municipals.

El febrer de 2012, l'Ajuntament de Barcelona va dur a terme una reestructuració administrativa que va retornar a la situació jurídica inicial, i el Museu-Monestir de Pedralbes va tornar a tenir una gestió pròpia, depenent directament de l'Institut de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona, i el número 46 del Registre de Museus de la Generalitat de Catalunya. Des d'aquest moment, es va iniciar una nova programació pròpia, posant com a eix central el monestir dins el marc de referència de la societat de cada època històrica i, principalment, la ciutat de Barcelona.

4.2. Projectes, informes i estudis previs

El Monestir de Pedralbes, ha patit diverses intervencions en resposta a les millores i adequació de l'edifici a l'ús de Museu i al compliment de normativa, així com per raons de manteniment. A continuació s'expliquen els projectes més recents i destacats que s'han realitzat.

a) PROJECTE D'IL·LUMINACIÓ ESGLÈSIA. Any 1991

Enginyer de l'Ajuntament: Josep Maria Julià i Capdevila (arquitecte municipal) i Josep Maria Puig

Es realitza un projecte de càlcul detallat de les instal·lacions elèctriques per a adequar-les a la normativa vigent, incloent la instal·lació d'il·luminació general, artístic, d'emergència i preses de corrent de la zona de la Nau, el Cor i Campanar.

b) PROJECTE DE RESTAURACIÓ TORRE DEL CAMPANAR. Any 1997

Arquitecte Municipal: Josep Maria Julià i Capdevila (arquitecte municipal) i Alicia Calmell

El projecte consisteix en el reforç de l'estructura existent de suport de les campanes del Monestir de Pedralbes.

c) PROJECTE DE CONSOLIDACIÓ 1 FASE ESTRUCTURAL DE L'INFERMERIA. Any 1998

Arquitecte Municipal: Josep Maria Julià i Capdevila (arquitecte municipal) i Alicia Calmell

Aquest projecte té com a finalitat la creació de sala polivalent i sala d'actes per al Museu, per a això es va produir el desmuntatge de cel·les de dia en la zona de la infermeria, incloent la reparació de finestres, arcs i gelosia de la façana que permetrà l'entrada de llum cap a l'interior.

d) PROJECTE DE RESTAURACIÓ DE LA SALA DE SANT MIQUEL . Any 1999

Arquitecte Municipal: Josep Maria Julià i Capdevila (arquitecte municipal) i Alicia Calmell

Restauració dels frescos de la Cel·la de Sant Miquel.

e) PROJECTE DE RESTAURACIÓ DEL POU RENAIXENTISTA DEL CLAUSTRE. Any 2001

Restauradors: Gruman, S.L. Josep Maria Julià i Capdevila (arquitecte municipal) i Alicia Calmell

Es realitza una neteja generalitzada amb aigua destil·lada vaporitzada i raspall suau, eliminació de restes de pols i terra amb raspall suau i paletina. Tractament biocida tant al coronament com al basament i posterior. En la part superior es farà un tractament d'esquerdes, sanejat de la pedra, eliminació d'oxidacions. Es produeix també la neteja de la creu per a eliminar oxidacions. Reposició de la pedra en la zona del ampit del pou i es produeix una consolidació general mitjançant hidrofugació.

f) PROJECTE DE RESTAURACIÓ 1ª FASE VITRALLS ESGLÉSIA. Any 2003

Arquitecte Municipal: Josep Maria Julià i Capdevila (arquitecte municipal) i Alicia Calmell

Per l'estat general de conservació del vitrall, es determina com a objectiu principal la conservació integral de tots els seus elements, portant a terme els treballs necessaris per a retornar la peça al seu emplaçament original, com a part integrant de l'obra arquitectònica, tot recuperant la funció amb la qual havia estat concebuda. En aquest sentit i com a colofó de la restauració, s'aïllarà el vitrall dels possibles agents mediambientals que el puguin alterar, creant les condicions idònies per a la seva posterior conservació.

El procés de restauració s'ha realitzat seguint els criteris habituals en el tractament d'elements artístics, presidit per l'objectiu d'obtenir el màxim d'informació sobre l'obra abans d'intervenir-hi. S'han minimitzat les reintegracions; els materials i productes emprats són compatibles amb l'obra original i els materials de substitució són fàcilment identificables sense, per això, alterar la visió de conjunt.

g) PROJECTE DE RESTAURACIÓ 1ª FASE FAÇANES ESGLÉSIA. Any 2004

Arquitecte Municipal: Josep Maria Julià i Capdevila (arquitecte municipal)

Rehabilitació part alta de la façana Est i la torre del campanar. Extracció de les juntes actuals que es troben deteriorades o amb falta de junta, realització de noves juntes amb morter de calç i neteja de la pedra.

h) PROJECTE INSTAL·LACIONS SALA COLUMNES CLAVAGUERAM. Any 2003

Arquitecte Municipal: Josep Maria Julià i Capdevila (arquitecte municipal) i Alicia Calmell

Amb la finalitat d'ordenar al màxim les instal·lacions es realitza un projecte on s'eliminen els baixants deteriorats i en mal estat de conservació que transporten aigües negres i aigües pluvials, i es realitzen uns baixants nous connectats al col·lector de derivació.

i) APROFITAMENT HIDRÀULIC, REGULACIÓ I CONTROL APROFITAMENT AIGÜES POU I MINA. Any 2010

Arquitecte Municipal: Josep Maria Julià i Capdevila (arquitecte municipal)

Amb la finalitat de poder aprofitar al màxim l'aigua provinent de la pluja es realitza un projecte d'excavació i creació de pous de mina, amb la seva corresponent caseta

d'instal·lacions i motorització del sistema. En la qual a més dels pous d'aigua s'instal·len bombes, sistemes de canonades i connexions per al control directe de l'aigua. Actualment es troba en ús.

j) RESTAURACIÓ SALES DE LES CLARABOIES. Any 2010

Arquitecte Municipal: Josep Maria Julià i Capdevila (arquitecte municipal)

Es produeix la restauració de diverses sales, que implica :

- La restauració de l'altar realitzat en guix amb decoració pintada de color blau, blanc i ocre. Presenta unes cales prèvies, amb l' intenció probable de descobrir una pintura original subjacent.

- La restauració de la Fornícula feta de guix, recoberta per una (o més) beurades de guix blanc. Presenta una estructura d'arc flanquejat per dues pilastres que suporten un fris, decorades amb motius geomètrics i petits caps, tot rematat d'un frontó .

- La restauració de la Sala tancada per una volta estrellada d'estructura de fusta, pintada. En una de les parets presenta una fornícula amb un altar recobert de rajoles ceràmiques. L'interior de la fornícula està decorat amb pintures al fons i laterals i rosetons motllurats i pintats a la volta.

- La restauració de la Sala tancada per una volta estrellada d'estructura de fusta, sense policromia, excepte la clau de volta i petits rosetons decoratius. En una de les parets presenta una fornícula amb un altar recobert de rajoles ceràmiques. L'interior de la fornícula està decorat amb pintures al fons i laterals i rosetons motllurats i pintats a la volta.

k) PROJECTE DE RESTAURACIÓ CONTRAFORTS FAÇANA OEST ESGLÉSIA I ÀBSIDE DE L'ESGLÉSIA. Any 2010.

Arquitecte Municipal: Josep Maria Julià i Capdevila (arquitecte municipal)

Neteja i extracció d'herbes i arbustos en els contraforts de la façana. Extracció de les pedres de Montjuïc amb falta d'adherència. Tornar a col·locar les pedres extretes anteriorment amb morter de calç, neteja de juntes i refer les mateixes.

l) RESTAURACIÓ D'INSTAL·LACIÓ D'ASCENSOR I ACCESOS AL CLAUSTRE. Any 2013

Arquitecte Municipal: Josep Maria Julià i Capdevila (arquitecte municipal)

La necessitat de fer accessible l'entrada al museu fa que s'hagi de crear un ascensor que comuniqui des de la planta soterrani (actual hort) amb la planta segona on s'instal·la part del museu. Es va situar en una zona de la façana on hi havia petites construccions afegides que van ser eliminades, creant-se una estructura metàl·lica com a suport de l'ascensor i una façana amb gelosia de pedra que donava cap a l'hort. Avui dia és zona d'ús freqüent pel museu.

m) RESTAURACIÓ DE COBERTA SAGRISTIA. Any 2016

Arquitecte Municipal: Josep Maria Julià i Capdevila (arquitecte municipal)

La coberta de Sagristia es va rehabilitar mitjançant la recuperació del sistema constructiu d'acabat amb teula romana vidriada, color groc i verd, amb substitució de les bigues de fusta que es trobaven podrides per unes de roure d'alta qualitat. La resta de cobertes es va acabar amb teula àrab. El projecte va eliminar el problema d'entrada d'aigua cap a l'interior.

n) RESTAURACIÓ REHABILITACIÓ PROCURES, CEL·LA DEL PA I FRESQUERES. Any 2016

Arquitecte Municipal: Josep Maria Julià i Capdevila (arquitecte municipal)

La zona de procures va sofrir una transformació per a poder facilitar el seu ús. Aquesta zona estava dividida en dues plantes d'altura molt reduïda, construïda amb estructura precària de pilars de fusta. Es va produir l'extracció d'aquestes divisions creant un espai diàfan per a exposició museística.

El carner es va emplenar deixant el sòl a la mateixa cota, quedant aquest espai enterrat amb el seu corresponent estudi i documentació per a no perdre la informació.

La cel·la del Pa, era un d'aquests espais de reduïdes dimensions en planta primera on es guardaven el pa i els cereals, que va quedar modificat per a la creació d'espai diàfan com a sala d'exposicions museístiques.

o) PROJECTE DE RESTAURACIÓ DEL CLAUSTRE DELS GATS. Any 2019

Arquitecte Municipal: Josep Maria Julià i Capdevila (arquitecte municipal)

El claustre dels gats va sofrir una neteja interior quedant alliberat de les construccions dels anys 60. Es va desmuntar les cobertes i es va executar una nova estructura de porxo en fusta, amb la seva corresponent restauració de parets, conservant una cel·la de dia i desmuntant dos més.

Es van reparar les piques comunitàries i es van netejar les individuals.

També es va produir la recuperació de la coberta plana del claustre amb accés pel pati dels porquets.

p) PROJECTE D'INSTAL·LACIONS CLIMA. Any 2020

Arquitecte Municipal: ICUB

L'objecte d'aquest projecte és el disseny i definició de la millora i reforma de la instal·lació de climatització del Museu de Historia de Barcelona situat al Monestir de Santa Maria de Pedralbes a Barcelona.

La reforma objecte d'aquest projecte es localitza en la producció de calor i fred, i els sistemes de control climàtic, temperatura i humitat de les sales d'exposicions.

L'àmbit d'aplicació d'aquest projecte correspon a la producció de calor i fred així com els climatitzadors i instal·lacions complementaries pel control climàtic, temperatura, humitat i ventilació de les sales.

Tots els projectes indicats en aquest punt i d'altres realitzats anteriorment s'entregaran a l'adjudicatari de la redacció del Pla Director.

4.3. Estat actual

El Monestir de Pedralbes té una superfície construïda aproximada de 20.000 m² d'edifici i uns 25.000m² de jardins exteriors.

L'edifici està format per les anomenades Planta Procures, Planta Claustre, Planta Primera, i Planta segona. Actualment, l'edifici s'estructura de la següent manera:

- Planta soterrani – zona procures i hort petit
- Planta baixa – Accés, recepció, planta baixa del claustre, oficines, sales varies, serveis i sanitaris.
- Plantes primera – Primer pis del claustre, Cel·les de dia, claraboies
- Planta segona – Segon pis del Claustre i Mirador. Tancat als visitants. Conserva algunes cel·les de dia i te vistes als vitralls i contraforts de la església i al claustre.

- Cases annexes al Monestir – Baixada del Monestir 9bis, 7,5. Es tracta de 3 cases que previsiblement formaran part del museu en un futur.

El Monestir de Pedralbes. El Monestir des de la seva fundació forma part de la Comunitat de les Clarisses del Monestir de Pedralbes, aquesta circumstància confereix una certa particularitat al lloc ja que ambdues institucions presenten unes necessitats específiques:

- La comunitat de religioses clarisses, propietàries de l'edifici del museu i de la major part dels objectes que s'hi exhibeixen, i que tot i que habita a un edifici nou al costat del museu, segueix reservant certs espais del Monestir, fet que obliga a dissenyar uns recorreguts pel públic tenint en compte aquesta circumstància.
- El Museu-Monestir de Pedralbes, que necessita d'espais diversos per exhibir les seves col·leccions permanents, reservar aquelles que no poden ser exposades, preparar i mostrar exposicions temporals periòdiques i organitzar altra tipus d'activitats de forma pròpia o en col·laboració amb altres institucions.

Igualment cal tenir en compte que si bé la gestió del museu i els criteris museològics i museogràfics són responsabilitat del Museu-Monestir de Pedralbes no és així per els projectes de rehabilitació i restauració de l'edifici que són competència de l'àrea d'urbanisme del mateix Ajuntament de Barcelona el que implica una relació entre ambdós departaments.

És un fet constatable que el Monestir de Pedralbes presenta unes característiques històriques i artístiques que el converteixen en un edifici patrimonial de referència. Aquestes característiques determinen en gran mida, el seu projecte museològic i discurs museogràfic, així com les activitats que s'hi porten a terme i el seu projecte de rehabilitació.

De forma sintètica, el projecte museològic del Monestir de Pedralbes es sustenta sobre tres eixos principals a destacar:

Patrimoni Medieval. L'església i els seus vitralls, el claustre de grans dimensions, la tomba de la reina Elisenda i les pintures murals de la capella de Sant Miquel del Reial Monestir de Santa Maria de Pedralbes constitueixen un dels millors exemples del gòtic català.

Univers femení. La clausura ha preservat el testimoni de la comunitat de monges clarisses que, durant gairebé set-cents anys, ha viscut de forma pràcticament ininterrompuda al monestir de Pedralbes. Dones que controlaren el ric patrimoni del monestir i exerciren el seu poder i influència més enllà de la clausura.

Espiritualitat. La percepció de la bellesa així com la possibilitat de viure el silenci, la calma i la tranquil·litat, obren un camí de transcendència.

El desenvolupament d'aquests tres eixos s'ha focalitzat en:

Aprofundir en el coneixement de la història del lloc que es plasma en l'edifici mateix i les diferents col·leccions que conserva, sempre en relació al seu entorn històric i social, i incidint de forma especial, en el caràcter femení de la fundació.

Garantir la conservació del ric patrimoni que el conforma, i donar-lo a conèixer de forma ampla i rigorosa a un públic que pretenem cada cop més ampli, i que presenta una rica diversitat cultural.

Impulsar un conjunt de programes i d'activitats pensades per aquest públic ampli i divers al que s'ofereix que sigui a partir de les pròpies vivències personals que tothom pugui endinsar-se i conèixer aspectes del nostre passat col·lectiu, com a mitjà d'enriquiment personal i alhora, eina indispensable per interpretar el nostre present.

Oferir atenció preferent cap a aquells col·lectius que presenten algun tipus de discapacitat. En aquest sentit, en els darrers dos anys s'ha fet un esforç important per tal que tant l'edifici, les exposicions i les activitats que s'hi porten a terme, siguin cada cop més accessibles, tenint present les dificultats que comporta haver d'adaptar un monument històric-artístic de les característiques del monestir de Pedralbes.

Potenciar, més enllà de l'aportació de coneixements, el gaudi estètic, emocional i sensorial d'un conjunt excepcional d'una gran bellesa, ric en història i art.

El Monestir de Pedralbes presenta un seguit de característiques que el defineixen:

És un dels pocs exemples de conjunt monacal del nostre país que s'ha mantingut actiu des del moment de la seva fundació (1327) fins avui.

En tractar-se d'un monestir habitat des de sempre per una comunitat femenina, que ha gaudit d'un pes considerable dins la societat de cada període, permet dur a terme un relat femení de la història a partir dels propis testimonis deixats per aquestes dones. Un relat infreqüent dins el coneixement històric presidit per una mirada androcèntrica.

Des del punt de vista artístic, l'edifici constitueix un dels millors exponents del gòtic català i, sens dubte, un dels més ben preservats de Barcelona i tot l'estat.

La seva vàlua històrica i artística ha estat reconeguda històricament, motiu pel qual gaudeix de la Declaració de "Monumento histórico artístico" de caràcter estatal atorgada pel govern de la República, el 3 de juny del 1931. (Registre estatal R-I-51-0431; BCIN per la Generalitat de Catalunya, registre 43-MH-EN; Entorn protegit per acord de Govern de la Generalitat, DOGC 11/12/1995)

Les col·leccions que allotja, aplegades per la comunitat mateixa al llarg de la seva existència, tenen en l'edifici un marc immillorable en la mesura que, a diferència del que és habitual, s'exposen dins el seu entorn original.

El paper del monestir en la història de la ciutat ha estat prou rellevant com perquè fos reivindicat en constituir-se els nous ajuntaments democràtics, i es manté de forma visible amb la visita que la Corporació fa anualment a la comunitat, durant les Festes de Santa Eulàlia.

En paral·lel a la licitació del present concurs, s'està realitzant una sèrie d'estudis previs, que s'enumeren a continuació:

- Museu-Monestir de Pedralbes. Projecte Museològic i programa museogràfic

La següent documentació es lliurarà en el moment de la licitació mentre que el document del projecte museològic i programa museogràfic i els projectes i estudis històrics es lliuraran a l'adjudicatari per tal que des de l'inici de la redacció del projecte disposi de la màxima informació fefaent disponible.

S'adjunta al present plec la següent documentació:

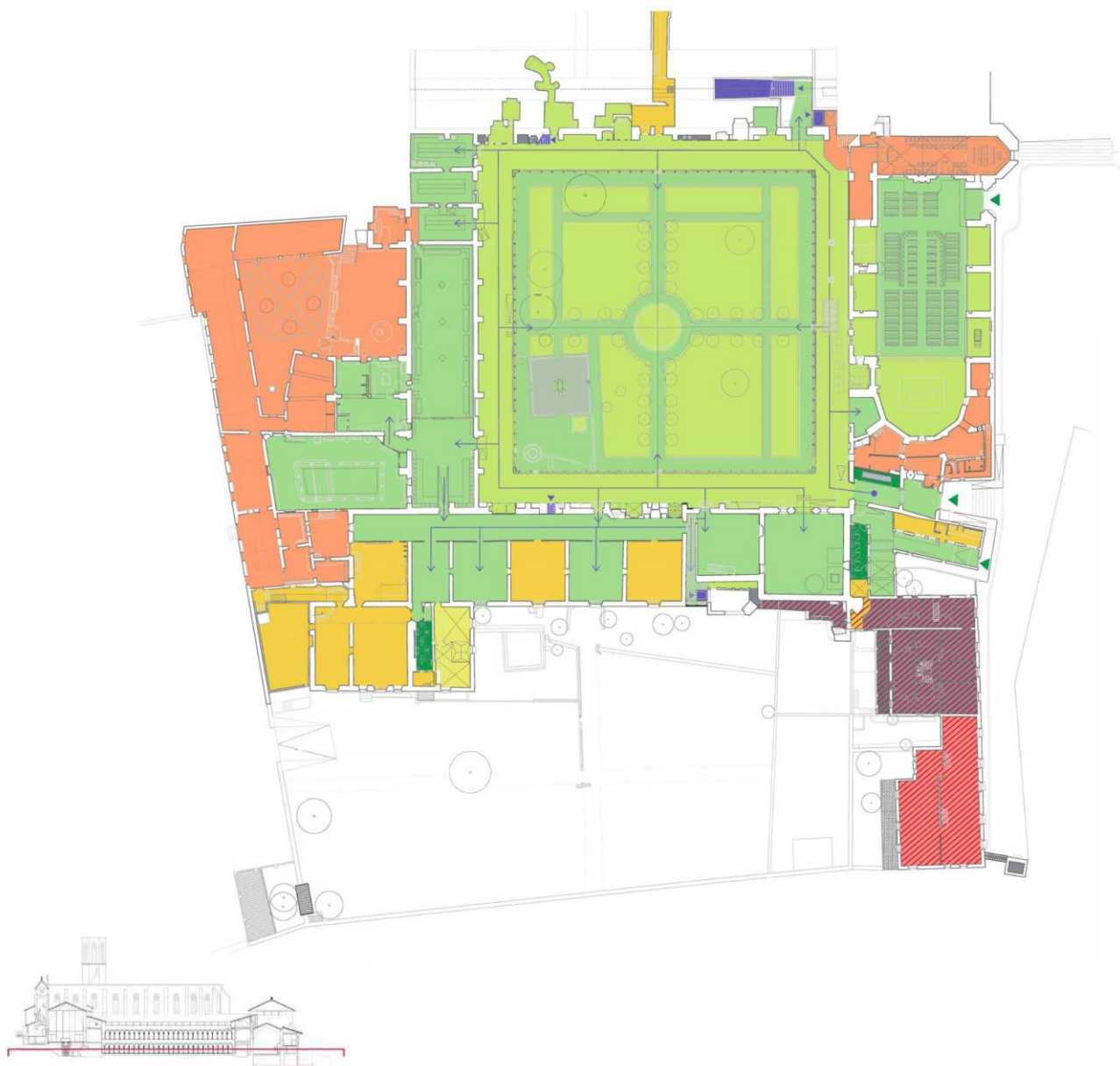
- **Plànols del Monestir en PDF.**
- **Un llistat més complet amb aquests i altres projectes i estudis històrics realitzats en els anys indicant l'arquitecte/restaurador autor. Aquest llistat no es limitatiu.**
- **Document de Seguiment i avaluació de la restauració del Monestir de Pedralbes.**

Aquests documents són treball de Patrimoni i caldrà ajustar, concretar o definir en la redacció del Pla director.

4.4. Documentació gràfica

Planta Procures - Planta soterrani – P-1

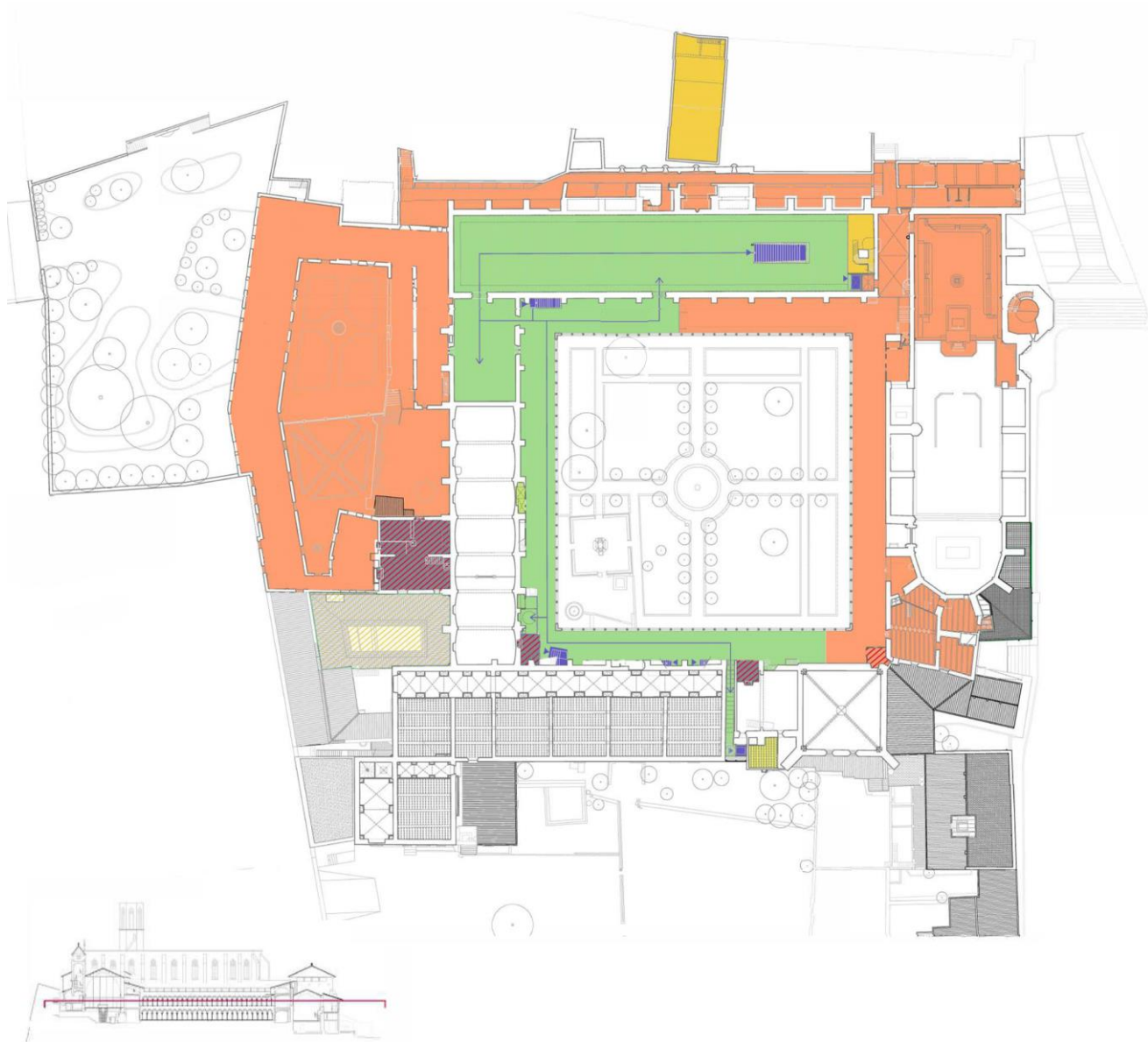
RECORREGUT ACTUAL DEL MUSEU

1. Recepció i botiga
2. Sala d'audiovisuals i serveis
3. Claustre Central
4. Capella de Sant Miquel
5. Sepulcre de la Reina Elisenda
6. Accés al Dormidor
7. Farmaciola
8. Cella de la Pietat
9. Cella de Sant Francesc
10. Cella de la Gruta
11. Cella de Sant Aleix
12. Refetoret
13. Refetó
14. Cuines
15. Cos d'Infermeria
16. Sala de la Reina
17. Sala de Sant Josep
18. Sala de l'Àngel
19. Abadia
20. Sala Capitular
21. Cella de Sant Josep
22. Cella de Santa Paula
23. Cella de Sant Ignasi
24. Cuina per a esdeveniments

LLEGENDA

ZONES D'ÚS

- OBERTES AL PÚBLIC
- VISIBLES AL PÚBLIC
- PÚBLIQUES EN ACTIVITATS TEMPORALS
- GESTIÓ INTERNA
- ZONA DE CLAUSURA
- HABITATGE
- SENSE ÚS ACTUAL ESPECÍFIC
- PENDENT DE RESTAURACIÓ
- EN RESTAURACIÓ
- ESCALES/ASCENSORS

RECORREGUT ACTUAL DEL MUSEU

1. Dormidor
2. Sala de la Reina
3. Claustre Central (planta primera)
4. Cella de la Mare de Déu de Montserrat
5. Cella de la Mare de Déu de les Neus
6. Cella de Santes Creus

LLEGENDA

ZONES D'ÚS

- OBERTES AL PÚBLIC
- VISIBLES AL PÚBLIC
- PÚBLIQUES EN ACTIVITATS TEMPORALS
- GESTIÓ INTERNA
- ZONA DE CLAUSURA
- HABITATGE

SENSE ÚS ACTUAL ESPECÍFIC

PENDENT DE RESTAURACIÓ

EN RESTAURACIÓ

ESCALES/ASCENSORS

RECORREGUT ACTUAL DEL MUSEU

1. Sales d'exposicions claraboies
2. Cella de Sant Joan
3. Foyer
4. Sala d'actes

LLEGENDA

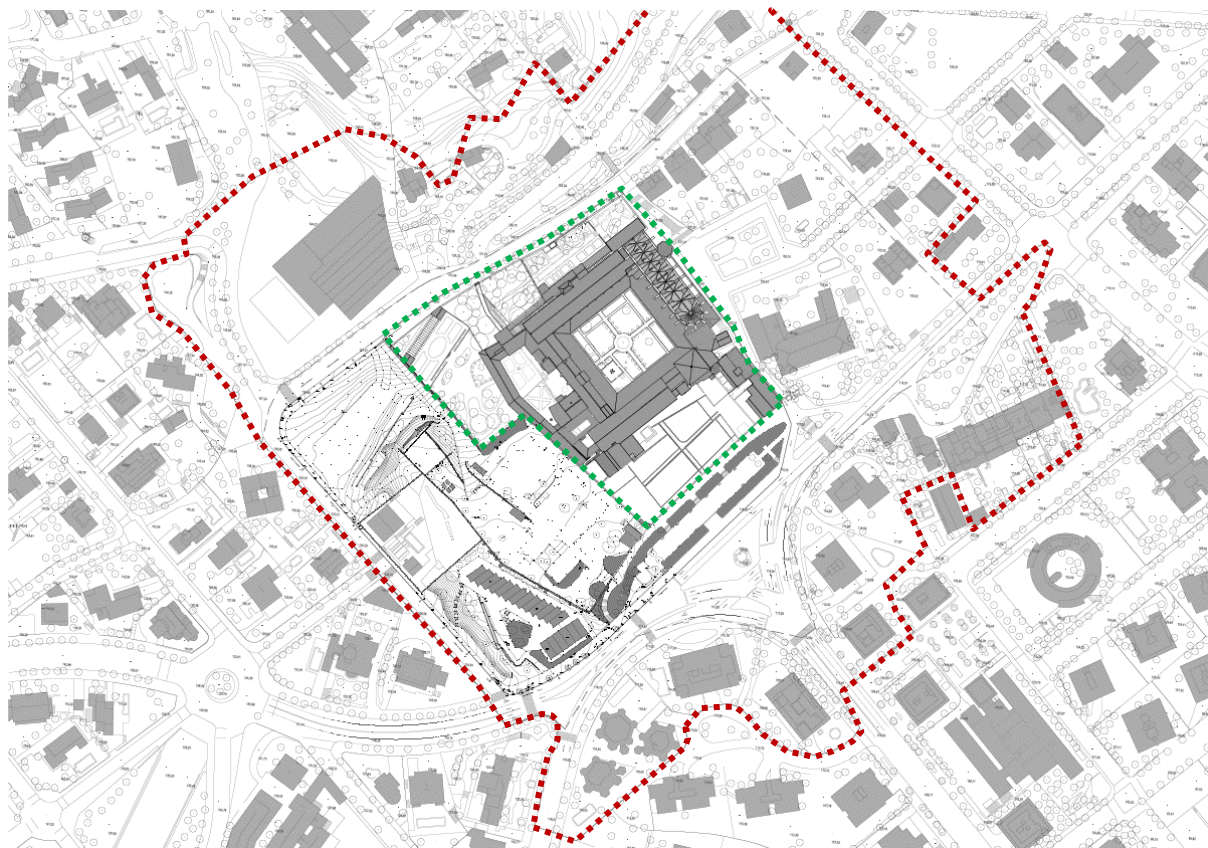
ZONES D'ÚS

- OBERTES AL PÚBLIC
- VISIBLES AL PÚBLIC
- PÚBLIQUES EN ACTIVITATS TEMPORALS
- GESTIÓ INTERNA
- ZONA DE CLAUSURA
- HABITATGE
- SENSE ÚS ACTUAL ESPECÍFIC
- PENDENT DE RESTAURACIÓ
- EN RESTAURACIÓ
- ESCALES/ASCENSORS

5. CRITERIS D'INTERVENCIÓ

5.1. Àmbit d'actuació

L'àmbit d'actuació és el Monestir en tota la seva globalitat i tots els seus entorns, tal i com s'indica al plànol adjunt. En vermell es marca l'àmbit dels entorns i en verd l'àmbit del Monestir.

5.2. Treballs a realitzar

Els treballs consistiran en la redacció d'un Pla director que haurà de contenir com a mínim la següent informació indicada de manera orientativa i no limitativa. El Pla director s'estructurarà en 3 entregues que es lliuraran de forma diferenciada que consistiran en:

1. Recull d'informació i anàlisi: Termini de 2 mesos per elaborar el document
2. Criteris i objectius: termini de 3 mesos per elaborar el document
3. Pla director: Termini de 2 mesos per la entrega del document definitiu. (1,5 mesos per lliurament de la maqueta i 15 dies per lliurament del document definitiu un cop hagi estat validada i revisada la maqueta).

El total per el termini d'aquests 3 lliuraments serà de 7 mesos, els quals poden no ser consecutius, deixant un temps entre entregues per la validació dels documents pels diferents agents intervinents.

A continuació es descriu la documentació mínima a entregar en cada fase del Pla Director objecte de l'encàrrec.

1. Recull informació i anàlisi – Primer Lliurament

1.1. Consideracions generals del Pla director

Resum amb detall de tota la documentació que contindrà el document indicant l'objectiu de la redacció del Pla Director.

El Pla director incorporarà documentació arquitectònica, històrica, del patrimoni immaterial, patrimoni etnogràfic, documental, d'activitats econòmiques i tecnològiques, dimensió social, pràctiques religioses, música, literatura, etc...

1.2. Història del Monestir de Pedralbes – evolució arquitectònica del conjunt

Anàlisi i diagnòstic de la documentació històrica de l'edifici elaborant un document refós. BIMSA lliurarà un Llistat de Projectes, estudis històrics i Informes indicant tipus de documentació de la que es disposa.

1.2.1. Llistat d'estudis realitzats: Es disposa d'un llarg nombre d'estudis i informes elaborats al llarg dels anys. S'elaborarà una llista que incorpori tots els estudis realitzats segons documentació aportada.

1.2.2. Document refós: Elaboració d'un document refós que englobi la totalitat dels estudis i articles ja publicats i faciliti la lectura del conjunt del monument des del punt de vista històric-arquitectònic. El document haurà de constar d'un resum de la documentació, d'una bibliografia final i haurà d'incorporar text i plànols.

1.3. Arquitectura del Monestir de Pedralbes

Anàlisi, diagnòstic i refós de l'estat actual des del punt de vista arquitectònic. Compilació, catalogació i ubicació dels diferents projectes redactats o executats elaborant un document refós i generant la documentació necessària per la correcta comprensió de l'edifici. BIMSA lliurarà un Llistat de Projectes, estudis històrics i Informes indicant el tipus de documentació de la que es disposa.

1.3.1. Llistat del projectes realitzats/redactats: Es disposa de un llarg nombre de projectes realitzats al llarg dels anys. S'elaborarà una llista que incorpori tots els projectes realitzats segons documentació aportada.

1.3.2. Document refós: Elaboració d'un document refós per tal d'obtenir un joc complet de plànols d'arquitectura (projectes d'inversió i manteniment). Es disposa d'un aixecament planimètric realitzat l'any 2013. Aquestes bases s'han anat actualitzant puntualment després de les diferents intervencions realitzades. Així i tot, caldrà fer algunes actualitzacions i corroborar que la documentació actual reflecteix l'estat actual de l'edifici fent un refós de la documentació. S'haurà de recopilar la documentació i dibuixar el que sigui necessari. S'entregarà documentació en CAD i PDF. La documentació haurà de identificar els espais del Monestir indicant el nom de la sala i la superfície, un plànol d'acabats, característiques, quadres resum i el que sigui necessari per la correcta comprensió.

1.3.3. Anàlisi:

S'analitzarà les tipologies constructives i es delimitarà i detallarà en un plànol en planta i secció els tipus de forjats i altres elements detallant la secció constructiva. S'entregarà també un aixecament de plànols de les patologies existents a l'edifici. S'entregarà documentació en CAD i PDF.

1.4. Instal·lacions del Monestir de Pedralbes

Anàlisi, diagnòstic i refós de l'estat actual des del punt de vista de les instal·lacions. Compilació, catalogació i ubicació dels diferents projectes redactats o executats elaborant un document refós i generant la documentació necessària per la correcta

comprensió de les instal·lacions de l'edifici. BIMSA lliurarà un Llistat de Projectes, estudis històrics i Informes indicant el tipus de documentació de la que es disposa.

1.4.1. **Llistat del projectes realitzats/redactats:** Es disposa de un llarg nombre de projectes realitzats al llarg dels anys. S'elaborarà una llista que incorpori tots els projectes realitzats segons documentació aportada.

1.4.2. **Document refós:** Elaboració d'un document refós per tal d'obtenir un joc complet de plànols de instal·lacions (clima, electricitat, subministrament i evacuació aigües, enllumenat, seguretat, PCI, wifi, energies renovables...) Es disposa de alguns plànols d'instal·lacions, s'haurà d'elaborar la resta de plànols que no tinguem i resseguir les instal·lacions per complimentar-les allà on no disposem de documentació (principalment en instal·lacions elèctriques, subministra i evacuació d'aigües, on s'haurà de localitzar alguns punts , wifi ... etc). S'entregarà documentació en CAD i PDF. La documentació que s'entregarà haurà de constar de plànols, esquemes i detalls necessaris per definir la instal·lació.

1.4.3. **Anàlisi:** Es verificarà l'estat de les instal·lacions i la seva legalització. Es detectaran aquelles instal·lacions que siguin automàticament legalitzables i es detallarà les actuacions a realitzar per les instal·lacions no legalitzades.

S'estudiaran les següents instal·lacions amb caràcter enumeratiu i no limitatiu: clima, electricitat, subministrament i evacuació aigües, seguretat, PCI, wifi, enllumenat, energies renovables. S'entregarà documentació den CAD i PDF així com memòria.

1.5. Usos del Monestir de Pedralbes

S'analitzarà els usos actuals del Monestir i el Pla d'usos sobre el que s'està treballant des del propi Monestir. S'haurà de seguir i justificar els següents paràmetres: seguretat, funcionalitat, museu, valor patrimonial, recorreguts, accessibilitat al museu i interna...

Documentació a entregar: Pla d'usos. Analitzar que conté el Pla d'usos actuals i incorporar: plànols, explicacions del recorregut museístic/recorreguts serveis, definició llocs de treball, estudi del públic potencial, activitats segons franges d'edats, col·leccions, recerca..

1.6. Documentació fotogràfica

S'incorporaran fotografies amb una fitxa de cada element indicant a que correspon.

- 1.6.1. Fotografies històriques
- 1.6.2. Fotografies del procés d'obres realitzades.
- 1.6.3. Fotografies de patologies.
- 1.6.4. Fotografies actuals
- 1.6.5. Fotografies de l'entorn patrimonial
- 1.6.6. Fotografies de les visuals del monestir
- 1.6.7. Fotografies dels bens mobles i elements

**Entrega de criteris d'intervenció
i actuacions a realitzar**

2. Criteris i Objectius – Segon lliurament

2.1. Criteris d'intervenció

2.1.1. Monument (arquitectònics, instal·lacions i bens materials)

S'analitzaran totes les tipologies diferents per establir criteris.

Documentació a entregar: Llistat i memòria amb totes les tipologies diferents d'elements constructius, instal·lacions i bens materials establint criteris d'intervenció per cada element. S'entregaran tots els criteris necessaris per intervenir en qualsevol element del Monestir, com poden ser, instal·lacions, elements arquitectònics, bens materials, vegetació...

- **Edifici:** S'estudiaran tots els elements constructius i arquitectònics trobats, i les seves seccions constructives i es definirà com s'actua en cada element. S'entregarà una memòria i els plànols que siguin necessaris per definir les actuacions.

- **Instal·lacions:** De totes les instal·lacions actuals i previstes de l'edifici (clima, electricitat, subministrament i evacuació aigües, seguretat, PCI, wifi, energies renovables) s'estudiarà i es donarà el criteri d'intervenció general. S'entregarà una memòria, plànols i un llistat de instal·lacions i document on indiqui la manera d'intervenir en elles i els criteris a seguir.
- **Bens materials:** pintures (taules, retaules i pintura mural), escultures, ceràmica, mobles, orfebreria i elements litúrgics, teixits, paper, pergamins, ferros, portes... S'establirà com s'ha d'actuar en cada element i s'entregarà un plànol indicant la ubicació dels elements i un llistat d'elements així com la manera d'intervenir segons tipologies de manera consensuada amb el departament de conservació preventiva i restauració del MMP.
- **Usos:** S'establirà que implica la modificació dels usos, quines actuacions i com s'han de realitzar (en quan a PCI, arquitectura, accessibilitat...). S'entregarà un plànol d'usos, un llistat de criteris i com intervenir.
- **Vegetació i fauna:** S'estudiarà la vegetació del Monestir i la seva fauna i es llistarà de manera consensuada amb la direcció científica del MMP. Partint de documentació aportada per el propi Monestir i l'estudi que es faci durant la redacció del pla Director, es presentarà una proposta de remodelació del jardí del Claustre del Monestir per tal de millorar les visuals proposant canviar espècies vegetals i la documentació necessària (llistat espècies, plànols, memòria..) per poder-ho parlar amb els agents Municipals necessaris i arribar a acords sobre l'actuació a realitzar.

2.1.2. Entorns

Anàlisi de l'entorn del Monestir per detectar aquells punts que interfereixen les visuals a l'edifici així com qualsevol altre element que sigui interessant per l'anàlisi de l'edifici, els seus entorns i la seva accessibilitat.

Documentació a entregar:

Plànol on es detecti les parcel·les que afecten la visual del Monestir i incorpori documentació d'elements puntuals dels seus entorns (accessibilitat*, recurs hídric mina de Pedralbes**, hort gran, planejament, elements a expropiar...).

*Document en plànols i memòria amb anàlisi de l'accessibilitat de l'entorn i al propi Monestir amb propostes de millora.

**Document que reculli la informació de la estructura existent del recurs hídric i indicar accions futures per la legalització del pou, entre altres elements que es puguin trobar en els entorns.

***Document que avaluï la situació del planejament vigent i estableixi criteris generals per a la redacció del Pla Especial del Monestir i entorns (qualificacions, espais lliures, mobilitat, usos...)

2.2. Propostes d'intervenció d'actuacions detectades a realitzar

(Arquitectura, instal·lacions, bens materials, usos, adaptació a normativa...)

2.2.1. Pla de consolidació preventiva:

Mètode de treball per qualsevol tipus de bé cultural sigui moble o immoble:

- S'analitzaran els bens culturals, el seu estat de conservació i l'ús i gestió que es fa dels mateixos.
- S'analitzaran els riscos de deteriorament, valoració dels mateixos i definició de les prioritats respecte als mètodes de seguiment i control de manera consensuada amb el departament de conservació preventiva i restauració del MMP.
- Es definiran mètodes de seguiment i control mitjançant anàlisis dels recursos disponibles, es definiran els mitjans tècnics i procediments de treball necessaris, es planificaran les actuacions a futur sempre present un ús i gestió dels bens compatible amb la seva conservació de manera consensuada amb la direcció científica del MMP.

Documentació a entregar al pla director (tercer lliurament):

- Plànols i llistat de bens culturals (moble i immoble) indicant els mètodes de seguiment i control, els mitjans tècnics i procediments de treball i la planificació i el cost de les actuacions a futur. Pel que fa als béns mobles, de manera consensuada amb la direcció científica del MMP.

2.2.2. Pla de Manteniment periòdic

Mètode de treball:

- Inventari de totes les instal·lacions i elements a mantenir
- Definir unes games de manteniment (equip/element, actuació a fer i periodicitat)

Documentació a entregar al pla director (tercer lliurament):

- Document que indiqui cost anual del manteniment periòdic i les actuacions periodificades: Document que creua inventari i games de manteniment (unitats de instal·lacions/elements, periodicitat de l'actuació i creuat per obtenir un document on indiqui quines actuacions mensuals s'han de fer i el cost associat de les mateixes).

2.2.3. Implantacions de nous usos i normativa a l'edifici i entorns

Documentació a entregar: Llistat de totes les propostes de millora en accessibilitat, instal·lacions (Clima, Electricitat, subministrament i evacuació d'aigües, seguretat, PCI, wifi...), Arquitectòniques, usos..

Mètode de treball i documentació a entregar:

- Inventari de totes les millores proposades a l'edifici, necessitats que van sorgint, adaptació canvis normatius, propostes d'intervenció i consolidació, propostes de restauració, adaptació accessibilitat.
- Llistat de estudis previs/actuacions prèvies necessàries. S'indicarà de la possible necessitat d'estudis o anàlisis prèvies a les intervencions i de la possibilitat i/o conveniència de realització d'excavacions o sondatges arqueològics independents o vinculats a cada intervenció programada sobre l'immoble.

Documentació a entregar al pla director (tercer lliurament):

- Plànols explicatius i document que indiqui cost total de cada una de les inversions proposades i les actuacions periodificades.

Entrega de actuacions a realitzar revisades, periodificades i valorades econòmicament

3. Pla director – tercer lliurament

3.1. Pla d'inversions de les actuacions proposades al Pla director

L'objectiu es disposar d'un document que inclogui les propostes d'intervenció del Pla de consolidació preventiva, les actuacions del pla de manteniment periòdic i les propostes de millores i adaptacions a la normativa, valorades econòmicament, organitzades en etapes cronològicament i prioritzades.

El pla d'Inversions haurà de constar de 3 branques d'actuacions i de la següent documentació:

- Pla consolidació preventiva
- Actuacions del pla de manteniment periòdic
- Implantacions de nous usos i normativa a l'edifici i entorns.

Documentació a entregar: planificació de les actuacions per els propers anys creuant les actuacions entre si i adjuntant un informe econòmic detallant totes les actuacions a realitzar i el cost per anualitats de les mateixes periodificades segons prioritats o necessitats.

Lliurament de tots els plànols i esquemes necessaris per entendre les actuacions a realitzar.

Altres feines associades al Pla Director que s'hauran de desenvolupar

- Assistir a totes les reunions relacionades amb el desenvolupament dels treballs.
- Elaborar les actes de les reunions en les que hagi participat. S'inclouran totes les activitats i incidències i es vetllarà perquè siguin enviades i conformades per tots els assistents. Caldrà incloure tots els documents necessaris que la complementin.
- Realitzar els documents de suport necessaris (powerpoint,...) per a presentacions.
- Estudi i validació de tota aquella documentació que li sigui sol·licitada en relació als treballs, així com d'informes tècnics de valoració de tasques o parts específiques de documents relacionats amb l'objecte del contracte.

5.3. Criteris patrimonials

Com s'ha dit en punts anteriors, el Monestir de Pedralbes forma part dels béns mobles del Catàleg del Patrimoni Cultural Català que el PE PATRIMONI classifica amb el **Nivell A (bé cultural d'interès nacional)**, exigint la seva conservació i impeding el seu enderroc.

Així mateix, el Monestir de Pedralbes forma part del Conjunt de l'Entorn A del Reial Monestir de Santa Maria de Pedralbes classificat amb el **nivell A (béns culturals d'interès nacional)**.

5.4. Altres consideracions

Els principals agents intervinents seran, el Departament d'arquitectura urbana i Patrimoni, l'ICUB, el departament de Patrimoni Cultural de la Generalitat, l'arquitecte de la congregació i BIMSA. Així mateix podran intervenir altres agents del propi Ajuntament o externs.

La proposta de Pla Director es validarà per tots els agents intervinents.

6. RESUM DE LES CARACTERÍSTIQUES DE L'ACTUACIÓ

ÚS PREVIST	EQUIPAMENT CULTURAL (MUSEU)
NÚM DE PLANTES	P. Soterrani + P. Baixa + P. Primera + P. Segona
SUPERFÍCIE EDIFICI	20.000 m ² d'espais interiors i 25.000 m ² de jardins exteriors
TIPOLOGIA	REHABILITACIÓ
NIVELL DE PROTECCIÓ	Béns culturals d'interès nacional (nivell A)
COST MÀXIM OBRES	a determinar per el Pla Director

7. OBJECTE DE LA LICITACIÓ

L'objecte de la licitació és la redacció del Pla Director del Monestir de Pedralbes, de l'Ajuntament de Barcelona.

Es tracta d'un contracte de serveis obert no harmonitzat.

El Pla director haurà de seguir el punt "5.2 Pla Director", del present plec.

La normativa i el format de presentació de les propostes s'expliquen al Plec Administratiu d'aquest concurs.

8. ASPECTES A TENIR EN COMPTE A LA REDACCIÓ DEL PROJECTE

L'Ajuntament de Barcelona i BIMSA marcaran i definiran les línies de treball i les solucions formals de l'actuació. Serà tasca del projectista desenvolupar la formalització de l'encàrrec, seguint els criteris i premisses consensuats per totes les parts implicades al llarg de tot el procés de redacció del projecte segons el marc de requeriments, marc econòmic i la normativa actual que li és d'aplicació.

Durant el procés de redacció del Pla Director, es demanarà la màxima concreció de les solucions proposades, de manera que el pressupost que s'incorpori en aquests documents sigui el més ajustat possible a la realitat de l'actuació **(Tot per partides unitàries d'obra amb TCQ)**.

Durant la redacció del Pla Director i fins a la seva aprovació administrativa, el redactor haurà d'**assistir a totes les reunions** de seguiment a les que sigui convocat, així com incorporar els ajustos i modificacions que se'n desprenguin. Serà tasca del projectista redactar les corresponents **actes de seguiment de les reunions** del projecte.

Durant la redacció del projecte, l'adjudicatari haurà de reunir-se amb tots els RM's (Responsables Municipals) que siguin d'aplicació (segons llistat proporcionat pel propi Ajuntament), per tal de pactar i acordar les solucions que afecten a temes com l'accessibilitat, la protecció contra incendis, riscos laborals, energia, patrimoni, arqueologia, etc.

També es realitzaran les reunions necessàries amb les Entitats interessades i associacions veïnals de la zona per a presentar la proposta. L'adjudicatari generarà, a més, la documentació necessària per a donar suport a aquestes possibles presentacions que es realitzin del projecte: power points, resums, esquemes, etc.

L'execució i despeses lligades a les possibles feines d'aixecament de plànols per a complementar la informació gràfica lliurada correrà a càrrec dels redactors. L'adjudicatari del present encàrrec haurà de fer les comprovacions necessàries per tal de verificar la documentació gràfica lliurada.

9. REPORTATGE FOTOGRÀFIC

Accés principal al Monestir

El Claustre i el jardí

El jardí del Claustre

El Claustre

El Claustre

El Dormitori

Església i Claustre

Procures

Sala Capitular

Estrella Ordóñez Ordóñez
Directora Tècnica Adjunta de Gestió de Projectes
BIMSA - Ajuntament de Barcelona

Ignasi de Moner i de Castellarnau
Director Tècnic de Gestió de Projectes
BIMSA - Ajuntament de Barcelona